

Vergaderjaar 2021–2022

36 120 X

Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van Defensie (X) voor het jaar 2022 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota)

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

INHOUDSOPGAVE

A.	ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVOORSTEL	2
B.	BEGROTINGSTOELICHTING	3
1	Leeswijzer	3
2	Het beleid	4
2.1	Voorstel van wet	4
2.2	Belangrijkste begrotingswijzigingen	5
2.3	Uitgavenmutaties	7
2.4	Ontvangstenmutaties	10
2.5	Budgettaire gevolgen van beleid	11
3	Bijlage subsidieoverzicht	28

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVORSTEL

Artikel 1

De begrotingsstaten die onderdeel zijn van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 2.3, eerste lid, van de Comptabiliteitswet 2016 elk afzonderlijk bij de wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2022 wijzigingen aan te brengen in de departementale begrotingsstaat van het Ministerie van Defensie (X).

De in de begrotingsstaten opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht (de zgn. begrotingstoelichting).

De Minister van Defensie,

K.H. Ollongren

B. BEGROTINGSTOELICHTING

1 Leeswijzer

De voorliggende eerste suppletoire begroting bevat de voorgestelde wijzigingen ten opzichte van de ontwerpbegroting 2022 van hoofdstuk X van de begroting van het Rijk.

In deze eerste suppletoire begroting van het Ministerie van Defensie zijn de besluiten van het kabinet uit de Voorjaarsnota verwerkt. Deze suppletoire wet dient dan ook in samenhang te worden gezien met de Voorjaarsnota. Als gevolg hiervan wordt de Defensiebegroting 2022 met € 1,26 miljard verhoogd tot € 13,99 miljard.

In paragraaf 2.1 wordt de cijfermatige aansluiting ten opzichte van de ontwerpbegroting uiteengezet. Vervolgens worden in paragraaf 2.2 de belangrijkste begrotingswijzigingen op deze begroting van het Ministerie van Defensie vermeld, waarna deze in paragrafen 2.3, overzicht uitgavenmutaties, en 2.4, overzicht ontvangstenmutaties, worden toegelicht. Afsluitend is in paragraaf 2.5 per artikel een tabel opgenomen met daarin de budgettaire gevolgen van beleid en de uitgaven- en ontvangstenmutaties. Per artikel worden de mutaties groter dan of gelijk aan onderstaande staffel op het niveau van de financiële instrumenten (en eventueel artikelonderdeel) toegelicht.

Omvang begrotingsartikel (stand ontwerpbegroting) in € miljoen	Beleidsmatige mutaties (ondergrens in € miljoen)	Technische mutaties (ondergrens in € miljoen)
< 50	1	2
=> 50 en < 200	2	4
=> 200 < 1000	5	10
=> 1000	10	20

De toelichtingen op de uitgaven gelden ook voor de verplichtingen. Alleen indien sprake is van een groot verschil van de verplichtingenmutaties ten opzichte van de uitgavenmutaties wordt dit verschil apart toegelicht. Deze verschillen ontstaan bijvoorbeeld doordat verplichtingen zijn aangegaan die niet tot een uitgavenmutatie leiden of door regelingen waarvoor de verplichtingen dit jaar worden aangegaan terwijl de uitgaven pas volgend jaar (of in de jaren daarna) plaatsvinden.

2 Het beleid

2.1 Voorstel van wet

Met het onderhavige wetsvoorstel wordt voorgesteld de uitgavenbegroting 2022 van het Ministerie van Defensie (X) ten opzichte van de vastgestelde begroting met een bedrag van € 1.259,6 miljoen te verhogen. Voor het begrotingsbedrag van de ontvangsten 2022 wordt voorgesteld dit met € 7,4 miljoen te verhogen. Dit leidt voor het Ministerie van Defensie tot een uitgavenbudget van € 13.992,0 miljoen en een ontvangstenbudget van € 149,4 miljoen. De begroting voor de in 2022 aan te gane verplichtingen stijgt met € 1.277,1 miljoen tot € 13.647,9 miljoen. De cijfermatige aansluiting ten opzichte van de ontwerpbegroting 2022 is als volgt:

Uitgaven (in duizend euro)	
Stand vastgestelde begroting 2022	€ 12.732.385
Wijzigingen 1 ^o suppletoire begroting 2022	€ 1.259.613
Stand begroting Defensie (X) in de voorjaarsnota 2022	€ 13.991.998

Ontvangsten (in duizend euro)	
Stand vastgestelde begroting 2022	€ 141.952
Wijzigingen 1 ^o suppletoire begroting 2022	€ 7.393
Stand begroting Defensie (X) in de voorjaarsnota 2022	€ 149.345

2.2 Belangrijkste begrotingswijzigingen

Coalitieakkoord 2021-2025

De krijgsmacht staat in dienst van Nederland om onze vrijheid, veiligheid en welvaart te beschermen. De diversiteit en complexiteit van dreigingen maakt duidelijk dat de krijgsmacht in uiteenlopende scenario's snel en daadkrachtig moet kunnen worden ingezet, vaak op meerdere plekken tegelijk, als onderdeel van internationale samenwerkingsverbanden en onder wisselende omstandigheden. We kunnen ons niet slechts op één bepaalde dreiging of één bepaald soort optreden richten. Door extra middelen beschikbaar te stellen kiest het kabinet voor het bouwen aan een toekomstbestendige krijgsmacht. Het kabinet investeert deze kabinetsperiode €10,7 miljard in onderhoud en intensivering van de defensie uitgaven en structureel trekt het kabinet €3 miljard uit.

Met de besluitvorming over de Voorjaarsnota 2022 heeft het kabinet besloten om aanvullend te investeren in Defensie. Het kabinet geeft hiermee invulling aan de motie Sjoerdsma c.s., waarin onder andere wordt verzocht om nog tijdens deze kabinetsperiode extra in Defensie te investeren. Het kabinet verhoogt de defensieuitgaven structureel met 2,2 miljard euro. Als onderdeel hiervan worden bestaande Rijksuitgaven voor 200 miljoen euro structureel als Defensie-uitgaven toegerekend aan de NAVO-norm, in aanvulling op de huidige toerekening. Met het aanvullend budget en de toerekening voldoet Nederland in 2024-2025 aan de NAVO-norm van 2%. Na 2025 zakt dit percentage terug tot onder de norm van 2%. De aanvullende investeringen worden verwerkt in de Defensiebegrotingen voor 2023, die op Prinsjesdag aankomende september worden gepresenteerd. Het aanvullend budget wordt samen het budget uit het coalitieakkoord verwerkt in de Defensienota.

We versterken onze krijgsmacht en verhogen de uitgaven richting de drie hoofdtaken en internationale verplichtingen. Hiermee wordt de basis van de krijgsmacht versterkt. Daarmee worden de gereedheid, inzetbaarheid en wendbaarheid zo snel mogelijk verhoogd. Concreet betekent dit een verdere versteviging van de bedrijfsvoering en versterking van de operationele ondersteuning van de gevechtseenheden, zoals:

- Ophoging van de inzetvoorraden;
- Versterking van de luchtransportcapaciteit;
- Versterking van de geneeskundige keten;
- Uitbreiding van vuursteuncapaciteiten;
- Uitbreiding van de capaciteiten voor intelligence, surveillance en reconnaissance (ISR);
- Verbeteren van de arbeidsvoorwaarden van het personeel. Daarnaast investeert Defensie in modern materieel (inclusief digitalisering, innovatie en benodigde nieuwe capaciteiten).

Naast het fundament wordt de gevechtskracht versterkt. De nadruk hierbij ligt op het multidomein optreden: het gezamenlijk bereiken van effecten. Zo wordt de geïntegreerde lucht- en raketverdediging versterkt, met uitbreiding van de grondgebonden luchtverdediging en het aantal jachtvliegtuigen, evenals aanschaf van langeafstand- en precisiewapens, die ook vanaf fregatten en onderzeeboten kunnen worden ingezet. Om snel te kunnen reageren op crisissituaties, worden de special operations forces van de marine en landmacht versterkt met ondersteunende eenheden en middelen, zoals speciale helikopters. Bovendien breidt Defensie capaciteiten uit die een bijdrage leveren aan de nationale veiligheid, waaronder de bescherming van vitale infrastructuur en processen.

De middelen vanuit het Coalitieakkoord worden met deze suppletore begroting vanuit de Aanvullende Post (AP) overgemaakt naar de Defensiebegroting. Uitzondering hierop zijn de middelen voor vastgoed. Deze middelen zullen volgen na nadere uitwerking van de planning in de komende periode. Ook blijft een deel (€ 165 miljoen) van de middelen voor arbeidsvoorwaarden staan op de AP en schuift door van 2022 naar 2023.

De toelichting voor de jaren 2023 en verder op de middelen die defensie uit het CA ontvangt volgt eerst in de komende defensienota en daarna in de ontwerpbegroting 2023. De middelen die reeds in 2022 aan de begroting worden toegevoegd worden in deze suppletore begroting reeds toegelicht. Dit betreft voor het CA voornamelijk het geld dat defensie ontvangt voor het verbeteren van de arbeidsvoorwaarden. De toelichting in deze suppletore begroting is enkel op 2022 gericht.

Andere belangrijke begrotingswijzigingen

Naast de toevoeging vanuit het Coalitieakkoord wordt met deze eerste suppletore begroting de loon- en prijsbijstelling ter hoogte van respectievelijk € 161,1 en € 320,1 miljoen aan de begroting toegevoegd. De loonbijstelling is vooralsnog geparkeerd op artikel 12. De prijsbijstelling is reeds met deze suppletore begroting verdeeld over de prijsgevoelige onderdelen van de Defensiebegroting en het Defensiematerieelbegrotingsfonds (DMF). Daarnaast is de Defensiebegroting verhoogd met de eindejaarsmarge van in totaal € 221,3 miljoen, waarvan € 62,9 miljoen voor het Budget Internationale Veiligheid (BIV), waaronder € 15,8 miljoen voor overlopende verplichtingen voor uitgaven aan nabestaanden van Srebrenica en Dutchbat-III, en € 142,6 miljoen voor diverse exploitatieartikelen. Dit wordt in de diverse artikelen nader toegelicht.

2.3 Uitgavenmutaties

Belangrijkste supplettaire uitgavenmutaties 2022 (Eerste supplettaire begroting) (bedragen x € 1.000)			
Toelichting	Omschrijving	Artikelen	Totaal
	Begroting 2022 (incl. amendementen en NvW'n)		12.732.385
	Belangrijkste supplettaire mutaties		
1	Overheveling AP Coalitieakkoord intensivering	12	335.000
2	Overheveling AP digitale veiligheid	12	46.000
3	Overboeking CA middelen MIVD	12	17.200
4	Loonbijstelling Defensie	12	161.096
5	Prijsbijstelling Defensie	2,3,4,5,7,8,9,10	55.030
6	Prijsbijstelling DMF	13	265.086
7	Valuta compensatie	13	50.802
8	Eindejaarsmarge Defensie	2,3,4,5,7,8,9,10	142.593
9	Eindejaarsmarge BIV	1	62.900
10	Eindejaarsmarge Srebrenica	9	15.840
11	Levering militaire goederen Oekraïne	1	72.952
12	Interdepartementale Budgetoverhevelingen	1,2,5,7,8,9,10	45.517
	Overige mutaties		- 10.403
	Stand 1e supplettaire begroting 2022		13.991.998

Toelichting overzicht uitgavenmutaties

1. Overheveling AP Coalitieakkoord intensivering

Bij het Coalitieakkoord zijn middelen vrijgemaakt voor o.a. de modernisering van het loongebouw en de arbeidsvoorwaarden. Deze middelen worden vanuit de Aanvullende Post (AP) overgemaakt naar de Defensiebegroting.

2. Overheveling AP digitale veiligheid

Deze post bevat de overboeking van de middelen voor digitale veiligheid vanuit de AP. Deze middelen stonden al in voorgaande jaren op de AP en waren gereserveerd voor digitale veiligheid, maar zijn hiervoor toen niet gebruikt. De middelen zijn nu overgeheveld naar defensie om aan te wenden voor een belastingtegenvaller uit 2021.

3. Overboeking CA middelen MIVD

Bij het Coalitieakkoord zijn middelen vrijgemaakt ter versterking van de slagkracht van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten en de weerbaarheid van onze cybersecurity, economische veiligheid en vitale infrastructuur. De betrokken ministers van BZK, Def en JenV hebben een verdeling gemaakt waarbij defensie in 2022 het bedrag van € 17,2 miljoen krijgt ter versterking van de MIVD.

4. Loonbijstelling Defensie

De loonbijstelling tranche 2022 van € 161,1 miljoen is toegevoegd aan de Defensiebegroting. Deze tranche bestaat uit een vergoeding voor de contractloonontwikkeling en de ontwikkeling in sociale werkgeverslasten. De loonbijstelling is vooralsnog geparkeerd op artikel 12.

5. Prijsbijstelling Defensie

De prijsbijstelling tranche 2022 voor de defensiebegroting van € 55,0 miljoen is toegevoegd aan de Defensiebegroting en toegewezen aan de betreffende artikelen.

6. Prijsbijstelling DMF

De prijsbijstelling tranche 2022 voor het DMF van € 265,1 miljoen is toegevoegd aan de Defensiebegroting. Via artikel 13 is deze prijsbijstelling herverdeeld naar de diverse artikelen van het DMF.

7. Valuta

Jaarlijks worden op basis van het CEP de effecten van de wisselkoersmutaties verwerkt op de begroting van Defensie. De meevaller die op basis van het CEP optreedt, komt ten gunste van het rijksbrede saldo.

8. Eindejaarsmarge Defensie

Dit betreft de toevoeging van de eindejaarsmarge 2021 van € 142,6 miljoen aan de begroting van Defensie.

9. Eindejaarsmarge BIV

Dit betreft de toevoeging van de eindejaarsmarge 2021 van € 62,9 van HGIS aan de begroting van Defensie.

10. Eindejaarsmarge Srebrenica

Dit betreft de toevoeging van de eindejaarsmarge 2021 van € 15,8 miljoen aan de begroting van Defensie.

11. Levering militaire goederen Oekraïne

Dit betreft de kosten voor steun aan Oekraïne. Het gaat o.a. om de schenking van militaire goederen, waarover de Tweede Kamer regelmatig op passende wijze wordt geïnformeerd.

12. Interdepartementale budgetoverhevelingen

Vanuit Defensie is onder andere € 1,0 miljoen overgeheveld naar het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat voor het de projectkosten lucht-ruimherziening.

Daarnaast heeft een aantal ministeries budget overgeheveld naar Defensie voor het uitvoeren van activiteiten. Het betreft onder meer € 25,2 miljoen van het ministerie van Buitenlandse Zaken voor de inzet van de Koninklijke Marechaussee bij de beveiliging van hoog risico vertegenwoordigingen van

het Koninkrijk der Nederlanden in het buitenland. Daarnaast is in totaal € 11,3 miljoen ontvangen van het ministerie van Binnenlandse Zaken voor de versterking van het grenstoezicht in het Caribisch gebied.

Per saldo stijgt de begroting van Defensie als gevolg van de interdepartementale budgetoverhevelingen met € 45,5 miljoen.

2.4 Ontvangstenmutaties

Belangrijkste suppletoire ontvangstenmutaties 2022 (Eerste suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)			
Toelichting	Omschrijving	Artikelen	Totaal
	Begroting 2022 (incl. NvW, ISB, moties en amendementen)		141.952
	Belangrijkste suppletoire mutaties		
1	Hoogrisicobeveiliging DNB	5	3.790
2	Afromen eigen vermogen Paresto	8	3.500
	Overige mutaties		103
	Stand 1e suppletoire begroting 2022		149.345

1. Hoogrisicobeveiliging DNB

Dit betreft de vergoeding vanuit De Nederlandsche Bank voor de inzet van Hoogrisicobeveiliging.

2. Afromen eigen vermogen Paresto

Conform de Regeling Agentschappen wordt bij de eerste suppletoire begroting een eventueel surplus aan eigen vermogen bij agentschappen afgeroomd naar het moederdepartement. Derhalve is € 3,5 miljoen van het eigen vermogen van Paresto naar het moederdepartement overgemaakt.

2.5 Budgettaire gevolgen van beleid

Beleidsartikel 1 Inzet

Artikel 1 Inzet (bedragen x € 1.000)									
	Ontwerp- begroting 2022	Mutaties via NvW, ISB, moties en amende- menten	Vastge- stelde begroting 2022	Mutatie 1e suppletoire begroting 2022	Stand 1e suppletoire begroting 2022	mutatie 2023	mutatie 2024	mutatie 2025	mutatie 2026
Verplichtingen	162.677	0	162.677	124.235	286.912	- 58	- 58	- 58	- 58
Uitgaven	190.426	0	190.426	124.235	314.661	- 58	- 58	- 58	- 58
<i>waarvan juridisch verplicht</i>	19%				33%				
Opdrachten	190.426	0	190.426	124.235	314.661	- 58	- 58	- 58	- 58
- Internationale Inzet (BIV)	182.785	0	182.785	120.517	303.302	- 370	- 370	- 370	- 370
- Financiering nationale inzet krijgsmacht	3.374	0	3.374	3.763	7.137	138	138	138	138
- Overige inzet	4.267	0	4.267	- 45	4.222	174	174	174	174
Programma ontvangsten	2.907	0	2.907	0	2.907				
- Internationale Inzet (BIV)	1.407	0	1.407	0	1.407				
- Overige inzet	1.500	0	1.500	0	1.500				

Voor dit artikel worden mutaties met een grootte van € 2,0 miljoen of meer toegelicht.

Toelichting op de uitgaven

Internationale Inzet (BIV)

Het budget internationale veiligheid wordt gebruikt om de extra kosten van de ondersteuning van de oorlog in Oekraïne te verwerken. Deze extra kosten worden generaal vergoed en daarom wordt ongeveer € 73 miljoen aan het BIV overgeboekt. Daarnaast is de onderuitputting van het BIV over 2021 van ongeveer € 50 miljoen conform de eindejaarsmargesystematiek toegevoegd aan het budget voor 2022.

Financiering nationale inzet Krijgsmacht (FNIK)

Voor de ondersteuning van defensiepersoneel in de teststraten van de GGD stelt het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport € 2,5 miljoen beschikbaar.

Beleidsartikel 2 Koninklijke Marine

Artikel 2 Koninklijke Marine (bedragen x € 1.000)

	Ontwerp- begroting 2022	Mutaties via NvW, ISB, moties en amende- menten	Vastge- stelde begroting 2022	Mutatie 1e supplettoire begroting 2022	Stand 1e supplettoire begroting 2022	mutatie 2023	mutatie 2024	mutatie 2025	mutatie 2026
Verplichtingen	823.417	0	823.417	55.817	879.234	94.705	98.416	106.272	106.845
Uitgaven	844.737	0	844.737	26.097	870.834	42.279	45.990	53.846	54.419
<i>waarvan juridisch verplicht</i>	91%				97%				
Opdrachten	51.841	0	51.841	2.444	54.285	1.663	1.867	2.353	1.617
- Gereedstelling	17.017	0	17.017	- 73	16.944	- 349	- 145	340	- 396
- Kustwacht NL	26.865	0	26.865	2.023	28.888	1.443	1.443	1.444	1.444
- Kustwacht CARIB	7.959	0	7.959	494	8.453	569	569	569	569
Personele uitgaven	772.458	0	772.458	17.250	789.708	29.528	31.564	30.100	30.596
- Eigen personeel	712.331	0	712.331	15.348	727.679	23.178	24.247	20.180	20.607
- Externe inhuur	100	0	100	- 97	3	382	417	567	707
- Overige personele exploitatie	34.499	0	34.499	1.636	36.135	2.366	2.889	2.742	2.671
- Kustwacht NL	7.472	0	7.472	366	7.838	202	213	213	213
- Kustwacht CARIB	18.056	0	18.056	- 3	18.053	3.400	3.798	6.398	6.398
Materiële uitgaven	20.438	0	20.438	6.403	26.841	11.088	12.559	21.393	22.206
- Overige materiële exploitatie	18.845	0	18.845	3.699	22.544	8.948	10.419	19.253	20.066
- Kustwacht NL	38	0	38	- 28	10	2	2	2	2
- Kustwacht CARIB	1.555	0	1.555	2.732	4.287	2.138	2.138	2.138	2.138
Apparaatsontvangsten	10.881	0	10.881	0	10.881	0	0	0	0
Kustwacht NL ontvangsten	120	0	120	0	120	0	0	0	0
Kustwacht CARIB ontvangsten	4.857	0	4.857	0	4.857	0	0	0	0
Kon. Marine ontvangsten	5.904	0	5.904	0	5.904	0	0	0	0

Voor dit artikel worden mutaties met een grootte van € 5,0 miljoen of meer toegelicht.

Toelichting op de verplichtingen

Het verplichtingen budget is met bijna € 56 miljoen gestegen. De toename wordt grotendeels verklaard door de stijging van de uitgaven. Daarnaast is het verplichtingenbudget van de kustwacht Nederland verhoogd met €29,7 miljoen in verband met de dit jaar, ten behoeve van de kustwacht Nederland, af te sluiten *service level agreement* (SLA) met de Rijksrederij voor 2023.

Toelichting op de uitgaven

Personele uitgaven

Het budget personele uitgaven wordt verhoogd met € 17 miljoen. Deze toename wordt met name verklaard door verlenging van de tijdelijke toelagen in het loongebouw ter waarde van € 6,9 miljoen. Ook is er € 2,6 miljoen toegekend voor de agenda van de veiligheid en wordt het budget naar boven bijgesteld vanwege tegemoetkomingen persioenlasten 2022 van € 1,9 miljoen. Daarnaast hebben interne herschikkingen plaatsgevonden waarbij € 2,9 miljoen vanuit DMF is overgeheveld ter financiering van diverse functies ten behoeve van de instandhouding.

Materiële uitgaven

Met de middelen uit hoofde van de motie Hermans is budget toegevoegd voor inlopen achterstanden IT. Deze zijn volledig aan het DMF instandhouding IT toegevoegd. Een deel van deze middelen wordt herverdeeld waardoor er voor ongeveer € 5 miljoen aan het budget materiële uitgaven is toegevoegd ten behoeve van de doorlichting van de Matlog keten.

Beleidsartikel 3 Koninklijke Landmacht

Artikel 3 Koninklijke Landmacht (bedragen x € 1.000)

	Ontwerp- begroting 2022	Mutaties via NvW, ISB, moties en amende- menten	Vastge- stelde begroting 2022	Mutatie 1e suppletioire begroting 2022	Stand 1e suppletioire begroting 2022	mutatie 2023	mutatie 2024	mutatie 2025	mutatie 2026
Verplichtingen	1.439.238	8.400	1.447.638	35.035	1.482.673	41.739	48.216	52.012	55.399
Uitgaven	1.439.238	8.400	1.447.638	35.035	1.482.673	41.739	48.216	52.012	55.399
<i>waarvan juridisch verplicht</i>	90%				93%				
Opdrachten	79.131	0	79.131	3.365	82.496	11.642	11.619	11.654	11.654
- gereedstelling	79.131	0	79.131	3.365	82.496	11.642	11.619	11.654	11.654
Personele uitgaven	1.333.095	8.400	1.341.495	19.227	1.360.722	26.081	32.870	36.793	39.980
- Eigen personeel	1.272.635	0	1.272.635	- 26.289	1.246.346	16.107	23.003	26.592	29.349
- Externe inhuur	3.780	0	3.780	26.730	30.510	4.542	3.957	3.957	3.957
- Overige personele exploitatie	56.680	8.400	65.080	18.786	83.866	5.432	5.910	6.244	6.674
Materiële uitgaven	27.012	0	27.012	12.443	39.455	4.016	3.727	3.565	3.765
- Overige materiële exploitatie	27.012	0	27.012	12.443	39.455	4.016	3.727	3.565	3.765
Apparaatsontvangsten	7.875	0	7.875	0	7.875	0	0	0	0

Voor dit artikel worden mutaties met een grootte van € 10,0 miljoen of meer toegelicht

Toelichting op de uitgaven

Personele uitgaven

Het totale budget voor personele uitgaven is per saldo met € 19,2 miljoen naar boven bijgesteld.

Voor uitgaven aan het eigen personeel is het budget per saldo met € 26,3 miljoen naar beneden bijgesteld. Dit komt voornamelijk door enerzijds een lagere personele vulling, waardoor het budget voor salarissen eigen personeel met € 47,5 miljoen is verlaagd. Anderzijds is het budget verhoogd met € 15,1 miljoen euro, omdat is besloten om de Tijdelijke Toelage Loongebouw (TTL) te verlengen tot eind 2022. De TTL is een tijdelijke maatregel als eerste stap naar een nieuw bezoldigingssysteem.

Het budget externe inhuur bedraagt meerjarig ongeveer € 3 miljoen. Het budget voor externe inhuur is met deze eerste suppletioire begroting met € 26,7 miljoen verhoogd waarvan € 20,7 wordt gefinancierd uit het budget eigen personeel en wordt aangewend voor het alternatief vullen van openstaande vacatures bij militair personeel. Verder is er aanvullend budget (€ 4,2 miljoen) ontvangen voor het herstel van de materiële logistieke organisatie (motie Hermans). Het budget voor overige personele exploitatie is per saldo met € 16,5 miljoen naar boven bijgesteld voor met name extra budget voor opleidingen van € 16,3 miljoen.

Materiële uitgaven

Voor overige materiële exploitatie uitgaven is het budget per saldo met € 12,4 miljoen verhoogd. Dit is onder meer te verklaren door uitgaven met betrekking tot de regeling Zelfstandige Kleine Aankopen (ZKA) van € 4,5 miljoen. ZKA betreft eenvoudiger dienstverlening om kleine aankopen

sneller zelfstandig te doen tot een bedrag van € 15.000 exclusief btw. Tevens worden er meeruitgaven verwacht voor evenementen ondersteuning en overig materieel van € 3,0 miljoen.

Beleidsartikel 4 Koninklijke Luchtmacht

Artikel 4 Koninklijke Luchtmacht (bedragen x € 1.000)

	Ontwerp- begroting 2022	Mutaties via NvW, ISB, moties en amende- menten	Vastge- stelde begroting 2022	Mutatie 1e supplettoire begroting 2022	Stand 1e supplettoire begroting 2022	mutatie 2023	mutatie 2024	mutatie 2025	mutatie 2026
Verplichtingen	680.941	640	681.581	18.540	700.121	34.096	38.947	42.887	45.528
Uitgaven	680.941	640	681.581	18.540	700.121	34.096	38.947	42.887	45.528
<i>waarvan juridisch verplicht</i>	90%				98%				
Opdrachten	24.070	0	24.070	1.318	25.388	- 307	- 246	- 263	- 284
- gereedstelling	24.070	0	24.070	1.318	25.388	- 307	- 246	- 263	- 284
Personele uitgaven	634.143	0	634.143	15.202	649.345	31.195	36.290	40.215	42.757
- Eigen personeel	537.498	0	537.498	17.479	554.977	17.889	20.873	25.288	27.703
- Externe inhuur							480	480	480
- Overige personele exploitatie	96.645	0	96.645	- 2.277	94.368	13.306	14.937	14.447	14.574
Materiële uitgaven	22.728	640	23.368	2.020	25.388	3.208	2.903	2.935	3.055
- Overige materiële exploitatie	22.728	640	23.368	2.020	25.388	3.208	2.903	2.935	3.055
Apparaatsontvangsten	12.111	0	12.111	0	12.111	0	0	0	0

Voor dit artikel worden mutaties met een grootte van € 5,0 miljoen of meer toegelicht.

Toelichting op de uitgaven

Personele uitgaven

Het budget voor eigen personeel is gestegen (€ 17,5 miljoen). Deze stijging is met name het gevolg van aanvullend budget voor Toelagen Tijdelijk Loongebouw (€ 5,7 miljoen), Defensiebrede maatregelen, zoals het doorlichten van het domein materieellogistiek (€ 5,2 miljoen), de Agenda voor Veiligheid (€ 3,5 miljoen) en interne budgetoverhevelingen van andere defensieonderdelen naar de luchtmacht ten behoeve van *1 Air Traffic Management* (1 ATM) (€ 2,9 miljoen). Voorts is het budget gestegen door extra uitgaven in relatie tot arbeidsvoorwaarden, zoals stijgende pensioen- en sociale lasten (€ 2,8 miljoen) en de onderrealisatie op het budget voor eigen personeel in 2021 is toegevoegd aan het budget van 2022 (€ 2,3 miljoen). Ten slotte is de overrealisatie op het budget voor externe inhuur in 2021 (€ 4,6 miljoen) ten laste van het budget voor eigen personeel in 2022 gebracht.

Beleidsartikel 5 Koninklijke Marechaussee

Artikel 5 Koninklijke Marechaussee (bedragen x € 1.000)

	Ontwerp- begroting 2022	Mutaties via NvW, ISB, moties en amende- menten	Vastge- stelde begroting 2022	Mutatie 1e suppletioire begroting 2022	Stand 1e suppletioire begroting 2022	mutatie 2023	mutatie 2024	mutatie 2025	mutatie 2026
Verplichtingen	486.905	0	486.905	48.519	535.424	21.969	28.103	29.293	29.707
Uitgaven	486.905	0	486.905	48.519	535.424	21.969	28.103	29.293	29.707
<i>waarvan juridisch verplicht</i>	92%				96%				
Opdrachten	6.873	0	6.873	206	7.079	281	281	283	285
- gereedstelling	6.873	0	6.873	206	7.079	281	281	283	285
Personele uitgaven	460.685	0	460.685	37.564	498.249	21.327	27.898	29.282	29.699
- Eigen personeel	441.623	0	441.623	31.994	473.617	19.188	26.077	27.555	27.765
- Externe inhuur	158	0	158	1.104	1.262	88	5	0	4
- Overige personele exploitatie	18.904	0	18.904	4.466	23.370	2.051	1.816	1.727	1.930
Materiële uitgaven	19.347	0	19.347	10.749	30.096	361	- 76	- 272	- 277
- Overige materiële exploitatie	19.347	0	19.347	10.749	30.096	361	- 76	- 272	- 277
Apparaatsontvangsten	4.459	0	4.459	3.790	8.249	0	0	0	0

Voor dit artikel worden mutaties met een grootte van € 5,0 miljoen of meer toegelicht.

Toelichting op de uitgaven

Personele uitgaven

Het budget voor de personele uitgaven neemt per saldo toe met € 37,6 miljoen, voornamelijk als gevolg van interdepartementale budgetoverhevelingen Van Buitenlandse Zaken voor de beveiliging van ambassades door de Brigade Speciale Beveiligingsopdrachten (€ 12,1 miljoen), van Binnenlandse Zaken voor het versterken van het grenstoezicht Caribische landen (€ 7,6 miljoen), van Veiligheid en Justitie voor het Frontex Standing Corps (€ 2,1 miljoen), voor Eurostar (€ 1,2 miljoen) en van de Nederlandse Bank voor hoog risico beveiliging (€ 2,0 miljoen). Daarnaast is voor de Tijdelijk Toelage Loongebouw (TTL, € 5,9 miljoen), pensioenlasten (€ 1,6 miljoen) en de agenda voor de veiligheid (€ 1,3 miljoen) budget toegevoegd aan de begroting van de KMar. Voor de inhuur van bewaking heeft de KMar budget overgeheveld naar het Defensie Ondersteuningscommande (€ 1,6 miljoen).

Materiële uitgaven

Het budget voor materiële uitgaven neemt per saldo toe met € 10,7 miljoen, voornamelijk als gevolg van interdepartementale budgetoverhevelingen van Buitenlandse Zaken voor de beveiliging van ambassades door de Brigade Speciale Beveiligingsopdrachten (€ 3,7 miljoen) en van Binnenlandse Zaken voor het versterken van het grenstoezicht Caribische landen (€ 0,9 miljoen). Daarnaast is vanwege de onderbesteding in 2021 budget toegevoegd aan de begroting 2022 van de KMar (€ 3,0 miljoen).

Beleidsartikel 7 Defensie Materieel Organisatie

Artikel 7 Defensie Materieel Organisatie (bedragen x € 1.000)

	Ontwerp- begroting 2022	Mutaties via NvW, ISB, moties en amende- menten	Vastge- stelde begroting 2022	Mutatie 1e suppletioire begroting 2022	Stand 1e suppletioire begroting 2022	mutatie 2023	mutatie 2024	mutatie 2025	mutatie 2026
Verplichtingen	607.093	0	607.093	25.102	632.195	36.056	58.619	68.663	78.250
Uitgaven	607.093	0	607.093	25.102	632.195	36.056	58.619	68.663	78.250
<i>waarvan juridisch verplicht</i>	74%				85%				
Opdrachten	148.666	0	148.666	- 7.060	141.606	- 414	2.795	6.924	9.924
- gereedstelling	148.666	0	148.666	- 7.060	141.606	- 414	2.795	6.924	9.924
Personele uitgaven	446.025	0	446.025	21.581	467.606	35.229	54.903	60.918	67.305
- Eigen personeel	397.561	0	397.561	7.521	405.082	33.143	52.805	59.507	65.894
- Externe inhuur	29.648	0	29.648	7.303	36.951	1.451	1.449	762	762
- Overige personele exploitatie	18.816	0	18.816	6.757	25.573	635	649	649	649
Materiële uitgaven	12.402	0	12.402	10.581	22.983	1.241	921	821	1.021
- Overige materiële exploitatie	12.402	0	12.402	10.581	22.983	1.241	921	821	1.021
Apparaatsontvangsten	26.245	0	26.245	- 480	25.765	- 480	- 480	- 480	- 480

Voor dit artikel worden mutaties met een grootte van € 5,0 miljoen of meer toegelicht.

Toelichting op de uitgaven

Opdrachten

Het budget voor gereedstelling daalt met € 7,1 miljoen. Het budget voor brandstof is structureel verlaagd als gevolg van buitengebruikstelling van de KDC-10 en de ingebruikname van de MRTT. Dit toestel is zuiniger in gebruik en het aan brandstof vrijvallende budget, in 2022 € 10,6 miljoen, wordt toegevoegd aan het budget voor de verwerving van Strategisch Luchtransport op artikel 4 lucht materieel in het DMF.

Personele uitgaven

Het totale budget voor personele uitgaven is per saldo met €21,6 miljoen naar boven bijgesteld.

Personele uitgaven: waarvan eigen personeel

Het budget voor eigen personeel is met € 7,5 miljoen naar boven bijgesteld. Met Motie Hermans is o.a. extra budget beschikbaar gesteld voor IT. Een groot deel van dit geld is bestemd voor materiële uitgaven en wordt verantwoord in artikel 6 van het DMF. Een deel is echter bestemd voor extra capaciteit, o.a. om de materiële activiteiten te kunnen uitvoeren. Rekening houdend met een ingroei van het extra personeel is, in 2022 vanuit artikel 6 van het DMF, € 7,5 miljoen toegevoegd aan het formatiebudget van de DMO.

De afwijking op de post externe inhuur ten opzichte van de begroting bedraagt € 7,3 miljoen. De onderrealisatie op inhuur in 2021 is toegevoegd aan de begroting van 2022 als financiële compensatie voor overlopende facturen uit 2021. Dit betreft een bedrag van € 5,6 miljoen.

Overige personele exploitatie is met € 6,8 miljoen naar boven bijgesteld. Met de eerste suppletoire begroting is de onderrealisatie op Overige Personele Exploitatie in 2021 toegevoegd aan de begroting van 2022 als financiële compensatie voor overlopende facturen. Dit betreft een bedrag van € 3,7 miljoen. Voorts is de prijsbijstelling 2022 ontvangen voor een bedrag van € 0,8 miljoen.

Materiële uitgaven

De afwijking ten opzichte van de begroting bedraagt € 10,6 miljoen. De onderrealisatie op Overige Materiele Exploitatie in 2021 is toegevoegd aan de begroting van 2022 als financiële compensatie voor overlopende facturen. Dit betreft een bedrag van € 9,8 miljoen.

Beleidsartikel 8 Defensie Ondersteuningscommando

Artikel 8 Defensie Ondersteuningscommando (bedragen x € 1.000)

	Ontwerp- begroting 2022	Mutaties via NvW, ISB, moties en amende- menten	Vastge- stelde begroting 2022	Mutatie 1e supplettoire begroting 2022	Stand 1e supplettoire begroting 2022	mutatie 2023	mutatie 2024	mutatie 2025	mutatie 2026
Verplichtingen	1.205.578	0	1.205.578	51.256	1.256.834	90.778	132.574	160.054	178.670
Uitgaven	1.205.578	0	1.205.578	51.256	1.256.834	90.778	132.574	160.054	178.670
<i>Waarvan juridisch verplicht</i>	71%				90%				
Schadevergoeding	93.265	0	93.265	12.293	105.558	15.104	45.091	55.055	65.053
<i>Nationaal Fonds Ereschuld</i>	77.790	0	77.790	11.078	88.868	15.000	45.000	55.000	65.000
<i>Reservering schadevergoedingen chroom 6 Defensie</i>	7.200		7.200	1.252	8.452	151	151	151	151
Schadevergoeding, overig	8.275	0	8.275	- 37	8.238	- 47	- 60	- 96	- 98
Personele uitgaven	837.291	0	837.291	29.442	866.733	41.939	50.005	56.214	62.533
- <i>Eigen personeel</i>	662.899	0	662.899	11.026	673.925	21.460	33.239	39.199	44.674
- <i>Externe inhuur</i>	2.840	0	2.840	2.993	5.833	77	77	77	77
- <i>Overige personele exploitatie</i>	157.137	0	157.137	14.775	171.912	19.648	15.930	16.155	17.057
- <i>Attachés</i>	14.415	0	14.415	648	15.063	754	759	783	725
Materiële uitgaven	275.022	0	275.022	9.521	284.543	33.735	37.478	48.785	51.084
- <i>Overige materiële exploitatie</i>	267.738	0	267.738	9.521	277.259	33.735	37.478	48.785	51.084
- <i>Attachés</i>	7.284	0	7.284	0	7.284	0	0	0	0
Apparaatsontvangsten	68.478	0	68.478	4.017	72.495	517	517	517	517

Voor dit artikel worden mutaties met een grootte van € 10,0 miljoen of meer toegelicht.

Toelichting op de uitgaven

Schadevergoeding

Een deel van de middelen voor het Nationaal Fonds Ereschuld (NFE) (€ 11,1 miljoen) is in 2021 niet tot uitbetaling gekomen en wordt aan het budget voor 2022 toegevoegd om de gestegen uitgaven voor het NFE, als gevolg van meer en jongere veteranen die een beroep op het fonds doen en de in 2021 gewijzigde rekenrente, te dekken.

Personele uitgaven

Er is per saldo € 11,0 miljoen aan het budget voor eigen personeel toegevoegd. Dit komt met name door een onderrealisatie op dit budget in 2021, wat toegevoegd is aan het budget voor 2022 (€ 3,7 miljoen). Daarnaast is het budget verhoogd vanwege diverse kleinere posten (€ 3,3 miljoen), zoals budgetoverhevelingen vanuit andere Defensieonderdelen naar het DOSCO, de verlenging van de Tijdelijke Toelage Loongebouw (€ 1,5 miljoen), de Agenda voor Veiligheid (€ 1,3 miljoen) en de aanpassing van pensioen- en sociale lasten (€ 1,2 miljoen).

Aan het budget voor overige personele exploitatie is per saldo € 14,8 miljoen toegevoegd. Dit wordt met name veroorzaakt door een onderrealisatie op het betreffende budget in 2021, wat toegevoegd is aan het budget voor 2022

(€ 7,6 miljoen). Daarnaast is het budget verhoogd vanwege ontvangen loonen prijsbijstelling (€ 4 miljoen), een herschikking voor het Cafetariamodel (€ 2,6 miljoen) en diverse kleinere posten.

Niet-Beleidsartikel 9 Algemeen

Artikel 9 Algemeen (bedragen x € 1.000)									
	Ontwerp- begroting 2022	Mutaties via NvW, ISB, moties en amende- menten	Vastge- stelde begroting 2022	Mutatie 1e supplettoire begroting 2022	Stand 1e supplettoire begroting 2022	mutatie 2023	mutatie 2024	mutatie 2025	mutatie 2026
Verplichtingen	212.174	0	212.174	13.929	226.103	8.640	10.247	10.091	8.096
Uitgaven	212.174	0	212.174	13.929	226.103	8.640	10.247	10.091	8.096
Subsidies	46.453	0	46.453	1.818	48.271	1.612	1.622	1.623	1.625
- subsidies	46.453	0	46.453	1.818	48.271	1.612	1.622	1.623	1.625
Bijdrage aan andere begrotingshoofdstukken	46.877	0	46.877	1.917	48.794	1.916	1.916	1.926	1.926
- kennisopbouw TNO via EZK	44.197	0	44.197	1.807	46.004	1.523	1.524	1.523	1.523
- kennisopbouw NLR via EZK	600	0	600	25	625	78	77	78	78
- kennisopbouw MARIN via EZK	2.000	0	2.000	82	2.082	312	312	312	312
- overige bijdragen	80	0	80	3	83	3	3	13	13
Bijdrage aan (inter)nationale organisaties	74.873	0	74.873	- 6.939	67.934	3.109	3.146	3.151	3.150
- bijdrage aan de NAVO	58.292	0	58.292	2.383	60.675	2.429	2.466	2.466	2.465
- bijdrage aan internationale samenwerking	5.810	0	5.810	238	6.048	240	240	244	244
- overige bijdragen	10.771	0	10.771	- 9.560	1.211	440	440	441	441
Opdrachten	18.878	0	18.878	- 720	18.158	1.290	2.850	2.866	870
- opdrachten beleid	13.814	0	13.814	- 1.222	12.592	2.027	2.007	2.017	2.020
- opdrachten milieu beleid	3.518	0	3.518	1.985	5.503	746	2.335	2.335	335
- overige opdrachten	1.546	0	1.546	- 1.483	63	- 1.483	- 1.492	- 1.486	- 1.485
Bekostiging	3.891	0	3.891	159	4.050	159	159	159	159
- bekostiging diverse instellingen	3.891	0	3.891	159	4.050	159	159	159	159
Inkomensoverdrachten				493	493	300	300	300	300
- overige bijdragen				493	493	300	300	300	300
Schadevergoeding	21.202	0	21.202	17.201	38.403	254	254	66	66
Schadevergoeding, overig	1.614	0	1.614	66	1.680	66	66	66	66
Reservering Regeling Uitkering Chroom 6 Defensie	4.588	0	4.588	888	5.476	188	188	0	0
Civielrechtelijke Regeling Srebrenica 2020	15.000	0	15.000	15.647	30.647	0	0	0	0
Civielrechtelijke Regeling Hawija	0	0	0	600	600	0	0	0	0
Programmaontvangsten	0	0	0	1.600	1.600	1.600	1.600	1.600	1.600

Voor dit artikel worden mutaties met een grootte van € 2,0 miljoen of meer toegelicht.

Toelichting op de uitgaven

Bijdrage aan (inter)nationale organisaties

Het budget voor de bijdrage aan (inter)nationale organisaties is met € 6,9 miljoen verlaagd. Dit komt omdat het budget voor de jaarlijkse toedeling aan de operationele eenheden voor de Very High Readiness Joint Task Force (VJRJTF) van €10 miljoen tijdelijk overgeheveld is naar artikel 12 totdat een nadere verdeling bekend is. Ook is prijsbijstelling over het budget overige bijdrage aan NAVO toegevoegd, waardoor het budget met € 2,3 miljoen is toegenomen.

Schadevergoeding

Het budget schadevergoedingen is verhoogd met € 17,2 miljoen. Dit is het gevolg van het beschikbaarstellen van het budget uit 2021 in 2022 voor de civielrechtelijke Regeling Srebrenica 2020 ter hoogte van € 11,6 miljoen en de regeling Chroom 6 van € 0,9 miljoen. Daarnaast is vanuit artikel 12 Nog onverdeeld budget voor de onderzoekscommissie Hawija ter hoogte van € 0,6 miljoen beschikbaar gesteld.

Niet-Beleidsartikel 10 Apparaat kerndepartement

Artikel 10 Apparaat kerndepartement (bedragen x € 1.000)

	Ontwerp- begroting 2022	Mutaties via NvW, ISB, moties en amende- menten	Vastge- stelde begroting 2022	Mutatie 1e suppletioire begroting 2022	Stand 1e suppletioire begroting 2022	mutatie 2023	mutatie 2024	mutatie 2025	mutatie 2026
Verplichtingen	1.511.283	0	1.511.283	23.432	1.534.715	13.360	21.278	43.636	29.283
Uitgaven	1.511.283	0	1.511.283	23.432	1.534.715	13.360	21.278	43.636	29.283
Personele uitgaven	1.468.095	0	1.468.095	12.716	1.480.811	1.654	8.509	29.287	18.228
- Eigen personeel	289.542	0	289.542	219	289.761	15.946	20.253	23.288	25.489
- Externe inhuur	565	0	565	10.431	10.996	1.500	1.900	1.900	0
- Overige personele exploitatie	15.898	0	15.898	1.854	17.752	2.249	2.416	2.665	2.875
- Uitkeringen (pensioenen en wachtgeld)	1.162.090	0	1.162.090	212	1.162.302	- 18.041	- 16.060	1.434	- 10.136
Materiële uitgaven	43.188	0	43.188	10.716	53.904	11.706	12.769	14.349	11.055
- Overige materiële exploitatie	43.188	0	43.188	10.716	53.904	11.706	12.769	14.349	11.055
Apparaatsontvangsten	8.996	0	8.996	- 1.534	7.462	- 1.534	- 1.534	- 1.534	- 1.534

Voor dit artikel worden mutaties met een grootte van € 10,0 miljoen of meer toegelicht.

Toelichting op de uitgaven

Personele uitgaven

Het budget voor personele uitgaven is verhoogd met € 12,7 miljoen. Dat is voornamelijk het gevolg van de verhoging van het budget externe inhuur met € 10,4 miljoen voor de inhuur van IT-personeel en flexibele capaciteit voor de uitvoering van diverse projecten. Hiervan is vanuit de beschikbare middelen motie Hermans € 0,5 miljoen aangewend en € 9,9 miljoen is afkomstig uit het budget materiële uitgaven die zijn bestemd voor flexibele capaciteit.

Materiële uitgaven

Het budget voor overige materiële uitgaven is met € 10,7 miljoen verhoogd. Dit saldo is het gevolg van meerdere mutaties waarvan de voornaamste zijn: de bijdrage van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties voor het versterken van de informatiehuishouding ter hoogte van € 5,4 miljoen en voor het versterken van de beleids- en informatiecapaciteit ter hoogte van € 11,0 miljoen. Daarnaast is er budget vanuit 2021 overgeheveld ter behoeve van de Taskforce Vergunningen voor € 3,7 miljoen. Tot slot is het budget met € 9,9 miljoen afgenomen ten behoeve van het inhuren van IT-personeel en flexibele capaciteit, zoals hiervoor onder personele uitgaven is toegelicht.

Niet-Beleidsartikel 11 Geheim

Artikel 11 Geheim (bedragen x € 1.000)

	Ontwerp- begroting 2022	Mutaties via NvW, ISB, moties en amende- menten	Vastge- stelde begroting 2022	Mutatie 1e suppletoire begroting 2022	Stand 1e suppletoire begroting 2022	mutatie 2023	mutatie 2024	mutatie 2025	mutatie 2026
Verplichtingen	15.265	0	15.265	371	15.636	420	420	420	420
Uitgaven	15.265	0	15.265	371	15.636	420	420	420	420

Niet-Beleidsartikel 12 Nog onverdeeld

Artikel 12 Nog onverdeeld (bedragen x € 1.000)

	Ontwerp- begroting 2022	Mutaties via NvW, ISB, moties en amende- menten	Vastge- stelde begroting 2022	Mutatie 1e suppletioire begroting 2022	Stand 1e suppletioire begroting 2022	mutatie 2023	mutatie 2024	mutatie 2025	mutatie 2026
Verplichtingen	249.393	10.000	259.393	577.183	836.576	699.816	786.008	776.219	782.612
Uitgaven	249.393	10.000	259.393	589.923	849.316	699.816	786.008	776.219	782.612
Loonbijstelling									
Prijsbijstelling									
Nog onverdeeld	249.393	10.000	259.393	589.923	849.316	699.816	786.008	776.219	782.612
Ontvangsten									

Voor dit artikel worden mutaties met een grootte van € 2,0 miljoen of meer toegelicht.

Toelichting op de uitgaven

Het budget op artikel 12 Nog Onverdeeld is met € 589,9 miljoen toegenomen. Dit komt voornamelijk doordat een bedrag van € 335 miljoen is toegevoegd aan artikel 12 voor intensiveringen bij Defensie. Dit als onderdeel van het Coalitieakkoord. Daarnaast is de loonbijstelling van € 161,1 miljoen vanuit het ministerie van Financiën uitgekeerd. Deze tranche bestaat uit een vergoeding voor de contractloonontwikkeling en de ontwikkeling in sociale werkgeverslasten. Ook is € 172,5 vanuit het jaar 2021 aan het budget van 2022 toegevoegd. Dit betreft onder andere de loonbijstelling voor het jaar 2021. Het arbeidsvoorwaardenakkoord is op 31 december 2020 verlopen. In 2021 hebben sociale partners geen overeenstemming over een nieuw arbeidsvoorwaardenakkoord kunnen bereiken. De arbeidsvoorwaardenonderhandelingen over het jaar 2021 en verder zijn door de sociale partners weer aangevangen.

Niet-Beleidsartikel 13 Bijdrage aan Defensiematerieelbegrotingsfonds

Artikel 13 Bijdrage aan Defensiematerieelbegrotingsfonds (bedragen x € 1.000)									
	Ontwerp- begroting 2022	Mutaties via NvW, ISB, moties en amende- menten	Vastge- stelde begroting 2022	Mutatie 1e suppletoire begroting 2022	Stand 1e suppletoire begroting 2022	mutatie 2023	mutatie 2024	mutatie 2025	mutatie 2026
Verplichtingen	4.186.798	771.000	4.957.798	303.654	5.261.452	1.098.611	2.112.968	2.220.235	2.180.633
Uitgaven	4.948.612	321.700	5.270.312	303.174	5.573.486	1.098.131	2.112.488	2.219.755	2.180.153
Bijdrage aan Defensiematerieelbegrotingsfonds	4.948.612	321.700	5.270.312	303.174	5.573.486	1.098.131	2.112.488	2.219.755	2.180.153
Ontvangsten									

Voor dit artikel worden mutaties met een grootte van € 10,0 miljoen of meer toegelicht.

Toelichting op de uitgaven

De mutatie van € 312,5 miljoen betreft de bijdrage vanuit de begroting Hoofdstuk X Defensie aan hoofdstuk K Defensiematerieelbegrotingsfonds ten behoeve van uitgaven die op het fonds worden verantwoord.

3 Bijlage subsidieoverzicht

Subsidies (bedragen x 1.000 euro)

Naam	2020	2021	Ontwerp- begroting 2022	Stand 1° supplettoire begroting 2022	Afwijking 1° supplettoire 2022 t.o.v. ontwerpbe- grotting 2022	Reden afwijking stand mutatie van 2026 2° supplettoire t.o.v. 1° supplettoire				Laatste Volgende evaluatie evaluatie einddatum		
						mutatie 2023	mutatie 2024	mutatie 2025	mutatie 2026			
Stichting Nederlandse Veteranendag (NLVD)	2.758									2017	2022	2022
Stichting Veteraneninstituut (Svi)	7039									2017	2022	2022
Stichting de Basis	3.891									2017	2022	2022
Stichting Nederlands Veteraneninstituut ¹		21.765	21.765	23.274	1.509					2017	2022	2022
Nationaal Comité Herdenking Capitulatie 1945 Wageningen	25	25	25	25						2021	2026	2026
Stichting Veteranen Platform (VP)	304	178	178	212	34					2017	2022	2022
Stichting Koninklijke Defensiemusea	16.550	16.902	16.902	17.493	591	591	591	591		2019	2024	2024
Stichting Nationale Taptoe	276	282	282	282						2017	2022	2022
Universiteit van Amsterdam	74	74	74	74						2017	2022	2022
Stichting Maritiem Kenniscentrum	28	23	23	23						2017	2022	2022
Stichting Phantasy in Blue	25	25	25	25						2017	2022	2022
Stichting Historische Vlucht	111	114	114	114						2017	2022	2022
SWoon NLDA	15	22	22	22						2017	2022	2022
ASL BISL Foundation	40	40	40	40						2017	2022	2022
Stichting Power of Freedom, Invictus Games	-	-	5.000	5.000						n.v.t.	2022	2022
Stichting monument Nagasaki	25									Eenmalige subsidie		
Subsidies te verstrekken na evaluatie		2.086	- 131	- 131	-					-	-	-
Nader te verdelen		2.134	1.818	1.818	- 316	1.021	1.031	1.623	1.625			
Totaal subsidies	31.161	41.536	46.453	48.271	1.818	1.612	1.622	1.623	1.625	-	-	-

¹ Het Veteraneninstituut is op 1 januari gefuseerd met stichting de Basis en stichting Nederlandse Veteranendag. Tevens zijn daarbij zorgcoördinatie van het APG, de BOE LZV en de nuldeelnijsondersteuning van het Veteranenplatform samengevoegd.